

Motie vreemd D66 inzake bescherming bomen in Sittard-Geleen

De Gemeenteraad van de Gemeente Sittard-Geleen, in vergadering bijeen op 30 mei 2024, inzake de motie vreemd aan de orde van de dag.

Constateerende dat:

- Recente particuliere bomenkap in onze gemeente heeft geleid tot veel reacties van inwoners;
- De ontwikkeling en de omvang van die bomenkap zorgen baren en de kap van iedere boom onomkeerbaar is;
- Het vellen van een boom in Sittard-Geleen weliswaar in beginsel vergunningsplichtig is, maar dat er dusdanig veel uitzonderingen zijn dat in de praktijk voor de meeste bomen geen vergunning nodig is;
- Het college van B en W de mening van de indieners deelt dat “iedere boom in beginsel waardevol is voor onze gemeente”;
- De voorgenomen groenagenda en het daarin nieuw vast te stellen bomenbeleid nog een behoorlijk aantal maanden op zich zullen laten wachten;
- Nog niet duidelijk is op welke wijze daarin ook voorzien wordt in een kaderstelling betreffende particulier groen;
- Omwonenden in sommige gevallen niet eens op de hoogte gebracht worden van het voornemen bomen te vellen in hun directe leefomgeving, die beeldbepalend zijn;

Overwegende dat:

- Het kappen van een boom helaas een onomkeerbare handeling is;
- Het bomenbestand in Sittard-Geleen, zowel particulier als gemeentelijk, daarom niet kan wachten op het nieuw vast te stellen bomenbeleid en onmiddellijke bescherming nodig heeft (zie ook de toelichting in de bijlage);
- De hele idee achter een groenagenda is dat Sittard-Geleen er een groenere gemeente van wordt;
- Bomen in onze gemeente hard nodig zijn i.v.m. waterhuishouding en het wegnemen van hittestress;
- Bomen (in combinatie met lager groen) daarnaast zorgdragen voor het in stand houden (of verbeteren) van de biodiversiteit in onze gemeente;
- Bomen in het algemeen bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners (zie ook de toelichting in de bijlage);
- De gemeenteraad in ruime meerderheid middels een motie op 19-06-2023 heeft vastgesteld dat er snel behoefte is aan een duidelijk en samenhangend groenbeleid, waartoe het bomenbeleid (nu daterend uit 2013) natuurlijk behoort;
- Het college in zijn collegebrief van week 6 (2024) aangeeft bij de kap van zieke bomen wel al met het bovenstaande rekening te houden;
- Al het bovenstaande ertoe leidt dat de bescherming van de bomen in onze gemeente actueel én urgent is (zie ook de toelichting in de bijlage);

Verzoekt het College van B&W om:

1. Per direct de APV (artikel 4:11, lid 3, sub a, b en d) zodanig aan te passen dat het kappen van bomen op particuliere percelen, met uitzondering van percelen kleiner dan 200m²*, door particulieren niet meer kan plaatsvinden zonder een vergunningstraject via de gemeente te doorlopen waarbij naar alle aspecten gekeken wordt, inclusief de BeSI (**B**eschermde **S**oorten **I**ndicator), of de subteksten geheel te verwijderen (of op een andere ingrijpende manier zoveel mogelijk te voorkomen dat er in afwachting van de groenagenda bomen worden gekapt in Sittard-Geleen);
2. Daarbij klimaatinvloed (“de lokale invloed die een boom kan hebben op een prettig leef- of verblijfsklimaat”) als tekst toe te voegen aan APV-artikel 4:12a als onderdeel van de mogelijke weigeringsgronden;
3. Daarbij ook rekening te houden met de mate waarin het straatbeeld (o.a. volgens omwonenden) bepaald wordt door de betreffende bomen;
4. Ook vanuit de gemeente zelf (nog) terughoudend(er) te zijn met het vellen van bomen, ook die in de tertiaire boomstructuur, en zulks alleen te laten plaatsvinden na pro-actieve informatieverstrekking aan de omwonenden (als beschreven in de APV-artikel 4:11, lid 3, sub b) en onder de voorwaarden van de overige punten uit dit dictum (hetgeen een uitbreiding inhoudt van APV-artikel 4:11, lid 3, sub d!);
5. Daarbij, waar mogelijk, aan te sturen op het vervangen van de te vellen boom, uiteraard rekening houdend met “de juiste boom op de juiste plek”, en kijkend naar de “groene lijst” van Natuur&Milieu in het kader van de biodiversiteit;
6. Deze aanpassingen in stand te laten totdat er een nieuw bomenbeleid is (i.c.m. de voorgenomen groenagenda) en deze daarin mee te nemen;
7. Het bovenstaande direct en duidelijk te communiceren naar onze inwoners, zodat alle inwoners ervan op de hoogte (kunnen) zijn teneinde misverstanden die leiden tot ongeoorloofde bomenkap door particulieren te voorkomen (gezien de onomkeerbaarheid van het feit);

En gaat over tot de orde van de dag.

Indiener(s):

Pepijn Pi Van de Venne
Fractievoorzitter D66

Jos Janssen
Raadslid GroenLinks-PvdA

Bijlage(n)

Bijlage 1: Toelichting overwegingen

Steeds meer onderzoeken (zie hieronder voor enkele voorbeelden) tonen aan dat de bomen in onze gemeente hard nodig zijn i.v.m. waterhuishouding en het wegnemen van hittestress. Daarnaast zorgen bomen voor schonere lucht, zoals onlangs ook bepleit werd (<https://ap.lc/zTsXf>) door het College. Bomen dragen daarnaast bij aan het algemeen welzijn en de gezondheid van onze inwoners. In combinatie met lager groen zijn bomen ook nog eens onmisbaar voor de biodiversiteit in onze gemeente. Niet in de laatste plaats vergroot “meer groen” ook nog eens de aantrekkelijkheid van onze gemeente voor zowel bezoekers als nieuwe inwoners. Al het bovenstaande leidt tot de aanpassingen die gevraagd worden wat betreft weigeringsgronden (APV artikel 4.12a).

Een korte, zeker niet uitputtende, lijst van links naar relevante onderzoeken en bevindingen:

- <https://klimaatadaptatienederland.nl/actueel/actueel/nieuws/2018/positieve-effecten/>
- <https://www.wur.nl/nl/show-longread/groen-goed-voor-de-gezondheid.htm>
- <https://ecovator.be/artikels/hoe-bomen-onze-steden-kunnen-redden/>

Op dit moment is het zo dat het vellen van een boom in principe vergunningsplichtig is (artikel 4:11 eerste lid APV), maar dat er dusdanig veel uitzonderingen zijn dat in de praktijk voor de meeste bomen geen toestemming nodig is (artikel 4:11 derde lid APV). Het vellen van een boom is een onomkeerbare gebeurtenis. Iedere boom die onnodig gekapt wordt, is ook echt weg. Het duurt jaren voordat een eventuele vervangende boom een leeftijd en omvang bereikt die enigszins vergelijkbaar is. Grotere, oudere bomen zijn op korte en middellange termijn simpelweg meer waard dan kleine, nieuw aangeplante bomen.

Uit de groenagenda, en het daarbij behorende bomenbeleid, zal ongetwijfeld blijken dat een meerderheid van de raad de bomen in Sittard-Geleen een warm hart toedraagt. Helaas zal de vaststelling van die groenagenda naar alle waarschijnlijkheid nog een aantal maanden op zich laten wachten. Ook is vooralsnog niet duidelijk of en op welke wijze daarin ook voorzien wordt in een kaderstelling betreffende particulier groen. Het idee achter die genoemde groenagenda is overigens dat Sittard-Geleen een groenere gemeente wordt. Het is dan ook wenselijk om zoveel mogelijk van ons huidige groen te behouden, zodat we niet met een onnodig grote achterstand beginnen met de agenda.

Het bomenbestand in Sittard-Geleen, zowel particulier als gemeentelijk, kan daarom niet wachten op het nieuw vast te stellen bomenbeleid en heeft onmiddellijke bescherming nodig. De voorstellen voor aanpassing van de APV zoals hierboven beschreven, voorzien in die bescherming. Voorgesteld wordt dan ook om een tijdelijk addendum op de artikelen die daarop toezien in de APV vast te stellen. Het gaat dan om de artikelen 4:11 en 4:12a van de APV. Meer concreet is het voorstel om de uitzonderingen op het “kapverbod” onder artikel 4:11 derde lid aan te scherpen en

een vijfde lid aan dit artikel toe te voegen met betrekking tot het, waar mogelijk, verplicht vervangen van gevelde bomen. Verder wordt onder artikel 4:12a van de APV een extra grond opgenomen om de aangevraagde vergunning te kunnen weigeren.